

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т

1931 снл алтынны
мйтэн тахоар,ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 46 (5091)

1978 оыл. Муус устар 18 нүнэ
ОПТУОРУНЬУКСыналта
2 харчыАМУРСКОЙ УОБАЛАС. Спатородина станция. Л. И. Брежнев
молкомолеттар—ВЛМ киш учаастагын бастын тургаччыларын
эсэрэтин кытары корсүрүтте.

ССТА фотохрониката.

ССКП КК Политбюротугар, ССРС Верховнай Советын Президиумугар, ССРС Министрдерин Советыгар

ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ Л. И. Брежнев Сибир уонна Дальнай Восток оройуоннарыгар сылдыытын түмүктэрин туһунан

ССКП КК Политбюрога, ССРС Верховнай Советын Президиума, ССРС Министрдерин Советы ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ Л. И. Брежнев Сибир уонна Дальнай Восток оройуоннарыгар сылдыытын туһунан информациятын илэтин баран, табаарыс Л. И. Брежнев оторбут үлэтин толору бийирмилээр.

Табаарыс Л. И. Брежнев сылдыыта дойдуну экономикатыгар үүнүн иһэр оруолу ылар Сибир уонна Дальнай Восток айыллыларын блайын кэллэниэх баһыллыаһыгар уонна огоруулаах күүстэри сайыннарыгар дьонун суолталаах.

Союзнай республикалар Компартияларын КК, партия крайкомнара, обкомнара, окружкомнара, горкомнара уонна райкомнара, партийнай терителэр, министерстволар уонна ведомстволар табаарыс Л. И. Брежнев үлэһиттэри, партийнай хаһайыстыбанын активы кытта көрсүһүүлэрин уонна бэсчэбэллэрин кэллэгэр эппит ыһымаларыттан уонна сүбэлээһиннэригэр практиккай түмүктэри огостоллорго наада. Дойду илгини өттүгэр чоҕу, веби, гайы, туох-ханнык иһинэ Түмэннаады абы хостоохуну принциптин үүнүрүн, алюминий, целлюлоза, нефтехимическэй уонна промышленность атын салааларын сайыннарыгар бу оройуоннар сүтүкэн гидроэнергетическэй ресурсаларын ордуу толорутук туһанын соруктара тураллар.

Былаан — бу партия экономическэй политикатын олоххо киллэрин кылаабынай инструмента буоларын туһунан баһаарыһаан салайтаран, бары партийнай, советскай уонна хаһайыстыбанын органныр сүтүн кыһамныларын 1978 сылга быһаарыах сорудахтары уонна ыһымалыбыт социалистическай эбэһэ-тэллэһэлэри итинэне дэллэһиэни бүтүнүттү булгуччу толорууну хааччылыах түмэллэрэ наада. Маныаха ураты болломтону не резервалары ордуу үчүгэйдик туһаныы, предпринималар быраймактарыттан кыһамналарын түргэниэх баһылаанын суоттарымгар производстваны улаатыннарырга, «кыбы-чыын миэстэлэри» туоратарга, хаһайыстыбанын үлэ хас бирдин учаастагар төрүлүннэлээх буолуу-

ну, бэрээдэги уонна дыһсиналиниэни үрдэтэргэ уураллара наада.

Олохтоох партийнай уонна советскай органныр, министерстволар уонна ведомстволар үлэһэ киллэр дьонуннаах объекттары тутууну түргэтэһиэх, тутуулары материалнай-техникескэй хааччылыыны тупсарыага дьаһаллары ылар эбэһиннэстэхтэр. Транспорт үлэһитэр итэһтэри туоратыахха, таһаары таһыны быһаарыаһыны тупсарыахха, сүүрөр састаабы туһаныага бэрээдэги олохтоохха.

Тыа хаһайыстыбатыгар туох-ханнык иһинэ күүһү уонна болломтону сааскы ыһыманы үрдүк агрономическай таһымна, кытаас болдьоххо ыларга, сааскы хомуу үлэлэрин уонна үүнүү хомуурун кэллэгэр массовна-трактор партияны үрдүк огоруутоолаахтык туһаныыны хааччыларга түмүкхэ. Хайы-үйэ биллгин бурдугу, оҕуруот астарын, фрукталары харайыага, переработкалааһына материалнай базаны бэлэмнээһингэ киллэр наада. Уобаластар икки ардыларынаах илэтинин уонна кооперациялааһыны дьиргэтэргэ олохуран, ити бородуукталары миэстэлэргэ огоруу суоттар изиллэһиэхэ эһкэ, үүккэ, оҕуруот астарыгар наадыһыларга ордуу толорутук хааччылаахтарын ситини дьонун суолталаах.

СССР Госплана, РСФСР Министрдерин Совета, туһааннаах министерстволары уонна ведомстволары кытта биргэ табаарыс Л. И. Брежнев ити сырытын кэллэгэр туруорбут Сибир уонна Дальнай Восток оройуоннары салгыы социальнай-экономическай сайдыыларын таарыаар чоҕу боһуруостарын көрүөхтэхтэр.

ССКП КК Политбюрога, ССРС Верховнай Советын Президиума, ССРС Министрдерин Совета табаарыс Л. И. Брежнев советскай буйуунары кытта көрсүһүүтэ Советскай Сэбиллэһиннэлэх Күүстэр динэй састаабын бойбуй уонна политическай бэлэмнэһиллэрин салгыы үрдэтиэх улахан суолталаарын бэлэһиннэлэр.

Оборона салайагытар Советскай Союз кыһамныта агрессия хантан да тахсар түбэлтэтигэр бэйэни уонна бэйэ социалистическай доһотторун кэмүс-күүр уонна иһиллэргэ кутталы суох огорор уста-

рымгар туһайыллар. Күүһүнэн оттойуу политика-тын Советскай Союзка дукатын сөбүлэһтэр. Кил-чугас эбэтэр ыраах малларыттан иһинэхэ до суохурбаамат, государстволар икки ардыларыгар утуо маллыны сыһыаннаһымылары сайыннарырга дьулуһар.

ССКП КК Политбюрога, ССРС Верховнай Советын Президиума уонна ССРС Министрдерин Советы таһаарыһыны сыһыанатын процесын дьиргэтэр иһин охсуһууну күүһүрдүү наадытын ичэйэн бэлэһиннэлэр. Билигин усуллубуйаларга Сир үрдүгэр хас бирдин киһи дьылдаатын таарыаар сэрин сэбин дьиннээхтик суох огорууну ситиһэртэн ордуу дьонун суолталаах сорук суох. Бу сылга барыага бөдөн хардыһыан тэг буолуу уонна өрүттэр тэһгэ куттала суох буолууларын принциптэр олохуран стратегическай иһиннээх сэрин сэбин хаарчахтыаар туһунан ССРС уонна АХШ икки ардыларыгар уһун болдьохтоох сөбүлэһинин түһэрсин буолар кыахтаах. Бу стратегическай сэрин сэбин хаарчахтыаһына уонна сарбыһыага ордуу ыраах барар хардыһалары утуулааһыны иһиннээх кэскили арыйыа этэ. ССРС нейтроннай сэрин сэбин огорууттан хардарыта аһаастанар туһунан бэйэтин этигини бигэрэтэр, ити сэбиллэһиннэн үлүһүйүү сага туругар тардылаһыттан киһи аймады босхолуу этэ.

Советскай Союз социалистическай доһордоһуу атын дойдударын кытта ыһаа биргэ үлэлээн, сэрин сэбин суох огоруу атын да боһуруостарыгар билигин ыһыттар нэһэһиннэлэргэ прогресы, аан дойдутаары атмосфераһы бүтүнүттү радикаль-найдык эбддирдинни дьаһырдаахтык ситиннээх.

ССКП КК Политбюрога, ССРС Верховнай Советын Президиума уонна ССРС Министрдерин Советы советскай дьоннор ССКП XXV съезин уураахтары толорууга, өссө ордуу эрпийнээхтик үлэһиттэргэ, билин Ийэ дойдубут модуу кыаһын бөһөргө-түөхтэргэ, партия уонна Советскай государство не уонна тас политикаларын смаллары кыһаарылаах-тык ситиннээх антинайдык көмөлөһүүхтэргэ дьин эрэллэрин биллэрэллэр.

НЬИРЭЙ ӨЛҮҮТҮН ТАҔААРЫМЫАХХА

Билигин совхозтарга ыһах маасабайдык төрүү турар. Муус устар 10 күнүнэри туругунан снл сарала-ыһагыттан оройуон үрдүнэн 3130 сага төрүүх ыһа-лыһаа. Ити быһаарыын баччааһар 446 тоһөһөн албөх. Карл Маркс аатынан совхоз 1140, Эрллик Эрстиһин 936, «Чурапчы» 727, Субуруускай 327 ньирейдһиннэлэр. Кыстык минтан хаалбыт кэмгэр барыта 1600-тэн тахса, эбэтэр ууламмыт ыһах 20-чэ бырыһыана төрүү-рө сабадалаһар.

Аспыт смалаарар тоһө даһаны албөх ньирейн ыһа-быһаат үрдүнэн, бийыл төрүүх өлүүтө үһсөһө, снл саралаһаһыттан совхозтарга 160-тан тахса ньирей туората. Ордуу ыһах төрүүбү Субуруускай аатынан уонна «Чурапчы» совхозтар сүтэрдилэр. Ньирей көп-үһүн өлүүтө Соловьёв отделениетигар 13-кэ, Сы-ланна 39-кэ, Болтоһоро 31-кэ, Кытаанахха 18-ка тһийдэ. Эрллик Эрстиһингэ барыта 17, Карл Маркс аатынан совхозка 30 ньирей өлө.

Итинни эбэх сүтүн таһыматын сүтүн биричиһи-лэһини уталаах ыһаар күһнэтэ таһаарыа чэччиллэһт буолуу, эһин аһаары кэмгэ, от хаачыстыбата наһа-наа көрүү-хараһыны мэтэһэ буолаллар. Сорох отде-лениеларга хотоннор ууһан туолан тураллар, онон са-ла төрөөбүт ньирей уулаах муостара смал үһсүн тын-ныһан өлөр. Бирдидиллэн клетка кыһаан дьаһалла-тһийар смла отчуллубат, сорох сирдэргэ баар да иһеккалары снэ туһамматтар. Оттон сорох фермаларга хараһыны суоруттан эбэтэр баар да эрээри кыһамматы-

тан туун төрөөбүт ньирейдэр өлөр түбэлтэлэрэ бааллар.

Фермаларга ньирейдэри аһаарыах көрөөччүлэргэ тут-тарыы өлүс быһаан, ор кэмга маһныкыһаттарга сөн-нууаллар. Билигин туругунан оройуон үрдүнэн 538 ньирей маһныкыһаттарга турар, эбэтэр 15—20 ньирей көрөөччү өссө аһаан иһик. Аһаарыс Карл Маркс ааты-нан совхоз Бахсытаады, Одьулууннаары отделение-ларыгар 130-ча ньирей көрөөччүлэргэ бэрлээ иһик. Оттон «Чурапчы» совхоз Киллэһитигэр сага төрүүх аһаара маһныкыһаттарга смаллар. Субуруускай ааты-нан совхозка баара-суога 9, «Чурапчыга» 15 ньирей көрөөччү аһаанан үлэһит. Арай хайахемттар, чакыр-дар, хаһаардар ньирейдэрин барытын сөптөөх кэмги аһаарбаһа көрөөччүлэргэ туттаран иһэллэр. Бу дьаһал Болугур, Мугудай отделениеларыгар аһаа баһааһа сөн-төөхтүн олохтонор.

Онон, үһһэ аһаарыаһыттар туоратар дьаһал-лары түргэниэх олохтуу охсуохха. Ньирей 10—15 хонукталарын кытарм опиттаах көрөөччүгэ баарык иһикхэ. Маныаха сүөһү кыстаабаһа хотоннорун см-лыта охсон, өһнө кытарар, төрбөһтөөбүт ыһахтары кө-һөртөөн миэстэтэ таһаарыахха, ньирейдэр чэччиллэр-площадкаларын огорутоохха.

Төрүүбү аһаарыаһа иһингэ искусственин үүтү-һаарды улахан көмөлөөх. Маныаха сорох сирдэргэ бө-һөһтө ситэтэ суох уурулар. Хөдөбүр, Бахсы отделение-тыгар искусственин үүт бэлэмнэһиһэ, оттон Болтоһо-

ро, Сыланна, Соловьёвна быһа-быһа бэрлэлэр. Били-гин усуллубуйаһыттар бу дэһитис кыһаллар дьаһалы олохтуурбут булгуччулаах. Сага төрөөбүт ньирейгэ 0,5 кг-тан садалаһа искусственин үүтү күһнэтэ иһэр-дһахха. Олохтоох специалистар ону хонтуруоллуулаара, таһаар-кардан бирлэллэрэ наада.

Уулаах ыһахтары чэччиллэһитни тэрийнээххэ, эһин аһаары дэһаидик снэтиахха, көһиһэрбөһө оту, ла-быктаны, дуһааны, комбинорму туһаһахха. Күн аһ-сыһа минеральнай элементнор буһаарыаһыттан онго-һулаһуот микробрикеттары биэрээххэ эбэтэр полисоли-ны эһин кутуохха. Кальцийлаах, фосфордаах угуох маһкэһин туһаһахха.

Ыһах төрөөһүнэ маасабай кэмгэр миэстэһэ ветери-нарий, зоогигиенической көрбөһүллэри толору туту-буохха. Профилактической амтэһини тупсарыага уон-на ветеринарийа практиккада антибиотиктары, атын да-һаны препараттары туһаһахха, витамин угуоллары онортуохха. Бары фермалары аптекаларынан, наады-лаах амтэһини хааччылаахха. Бийыл төрүүх өлүүтэ хангыһа даһаны дьаһ-дыллык суодунан, аһаарыс кө-рүү-хараһыны, аһаатын мэтэһүттан, аһааты, хотон кыһаарыттан, төрөөһин сатархайыттан тахсар. Онон совхозтар салайааччылар, специалистара сүөһүһтэргэ сөптөөх көмөнү биэрмэттигэр онорон, төрүүбү биһи да энчирээһиһкэ, төрөлөһүдүк иһинни хааччылар эбэ-һиннэстэхтэр.

Төрүүххэ — күһнэтэ болломтону!

Көрсөтүүгө бастагынан тыл экинт СССР райкомун чынына, «Икутмедиагострой» трест ИМК-тын начальниги В. И. Романов-тың хаааыкыстыбатын специалистарын улаа аттаран тургурууга, экипментистерин урдатынга, кишилертен кордобулу күү-бүрдүүгө, ураты суолтаны биз-гер наадатын тодоролон бели-тапта. Аасныг иттүгөр ИМК-на техника, ордук трактордар ал-дыанымалара үгүстүк таааралы-быт. Бу сире оторор, уунап дыйрактапар тэрлэткө кадр тий-бт. Итиннэх көмөрө наадыйа-быт дикте.

Оройуоннаары партиянай тэ-рилтэ ревизионнай комиссиатын чынына, «Чурапчы» совхоз кы-лаабынай ветеринарнай враба Н. В. Ермолева сага совхоз са-лайар кадрдарын сүүнүрдөбүн-ге бытаары тахсан эрерин кри-тыкылаата. Холубур, Филиппи сү-бү интинин боппуруостарынан бытатчы дыйрактаптахтаах зоо-техниктар, ветеринарнай специа-листар тийбөттөр. Сылан курдук 2900-тан тахса сүбүлүзөх бодон-отделениеде биңг эрз ветеринар-най специалист улааппр. Хааа-ыкыстыбаты хаалыттан тааа-рыма ураты болдомтону ууар,

тийбөттөр. Оңон, улааа бүлүүлөр бачкыамнарын өлбөн оройуон ки-икттан производствонь сала-йымага специалистары тааар-тыыр наада үскөтө.

— Сөптөөх кадрдар сүүмэр-доммөтхөтөрүттөн, кишилер өбис-твеннай баайга-дуолга экипмөтө суох сыһаннаспыттарыттан эр-ини тэрлэткөригөр үтүс хором-нуулар тахсааллар, — дикте СССР райкомун чынына, оройуон про-курора А. Т. Кулаковскай. — Ор-дук улахан сүтүктөр маданын-нарга олохтоңор нүөрмөттан та-һынан албөх тааар тугуларын-тан улааппттар салапа суохтарын-

председателя Г. А. Драгунов ба-лиэтэста. Итиннэ сибестээн киши-сага салапта кадрдары балимиз-бингэ ураты болдомтотун уурада наадалаарын ыйда.

СССР райкомун чыныннотр кандидат, ат-үүс комбинатын технологи З. М. Монастырева, комбинат кадрдары үрөттөрүнгө балианнаах үлэни мытарын ба-лиэтээн туран, калар специалис-тарга олороллоругар сөптөөх усу-лубуула тэрлиббөтүн сыһанан-лахта. Киши итинтэн салгыы үт-хаачыкыстыбатын тупсарымаа со-вохтар көрдөнүүлөр бөрөдөтн кытаанахтык тугууаларын мо-

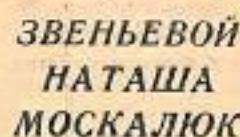
Попов коммунальннай предри-тиелар уонна тупсаран оторут комбината кадрдарынан сөптөөх-түк хааччылыбатабын ыйда. Маны көннөрбөккө эрз оройуон кишини тупсары кыаалыбап.

Киши итинтэн салгыы арыгылаа-һыны утары охсуһууга дыйына-лар оһаттары кишини тарба-гыы сибисмэлэ илгөр тохтоот-дьону итингэ калым сыһанан олохтоһунгэ үлэ наһианактөм көһүүнүк ыһыаларын бали-тапта. Бу боппуруоска ордук ула-хан хаалымы болтоного тааары-лыһна.

Субуруускай аатынан совхоз

дьябаллары ыларга эрайиллэр. тюротамаллах тустах- СССР райкомун чилинэ, Хаты- СССР райкомун чилинэ, оро-
тор. Совхозтига специалистар аь сельскэй Советын исполкомун йуон народнай судьубата М. Д. С. ЧИЧИГИНАРОВ.

Дьон олорор сиринэн илтэр үлэ

ССТА
фотохромизма.

«Муарытчан» комсомольской-мечта кинотеатр коллективный Ави Васьильева хайыкка сыйын саллар. Кинилер бастама керттывери сурудахтары чыгартык толонтон.

С. ДАНИЛОВ

СССР
йуон

ОСКП райкомун бөөртүн чингизнэ, райсовет исполкомун председателэ Р. Р. Бурнашев РСФСР сайга Конституцията одех хо кирибитинэн сибээстээн Советтар төрийэр-маассабай үдэлэрин тунсары сорукарыгар тохтоот.

Пленум дүүэлэлһиниэбит бөлүрүснэ туһааннаах уурады алынна.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

Түмүктөөнүн маанисин тэрийнн бизэри ордун сонун онордо. хэрэгсэлтэ Итн киэди мчлэл, агитация олохтоохоро сынцалангварын көрдөөхтүк, туһалаахын атаарытат.

Остууа төшкүлүгөр шы-
гындылыгыт күрөхтөнүн ар-
чуук тыгызаннаах буолла.
Угус сырынан М. Максим-
нов, В. Бродников, В. За-
харов бастаатылар. Кыр-
гактарга аҕас-бадыс Ки-
нония, Парасковья Макси-
мова, Татьяна Соколова
аагизохторун булбатылар.
Спорт национальной во-
лунтёрлорун илин-каан ту-
һуулар буоллулар. Ол-
орзун В. Захаров утары-
лааһаччыларын илиндох-
тохтаах оҕорбото. Уску-
датылыгыт бу күрөхтө-
нүн түмүгү маньыксыт
М. Г. Дьячковаһа саа-
лааччылаах «Ассоль» аста-
на бастаата.
Күрөхтөнүн төрдүс кү-
нүгүр спортнайаа бастар
матылыһа. Кудьтө

П. КИРИЛЛИН, райплан председателз.

